

วิ จ า ร ส ณ์ แ ล ะ แ บ บ ะ น ำ ท ธิ ฆ ส ือ

สุทัศน์ กิติศรี*

เอกสารประกอบการสัมมนา ทฤษฎีใหม่ในแง่มุมของการบริหารการพัฒนา วันพฤหัสบดีที่ 1 เมษายน 2542 ณ ห้องประชุมจีระ บุญมาก สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

เนื่องในวโรกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ ในวันที่ 5 ธันวาคม 2542 สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ โดยคณะกรรมการจัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติได้จัดทำ “โครงการศึกษาทฤษฎีใหม่ในแง่มุมของการบริหารการพัฒนา” ขึ้น คณะ/สำนักต่าง ๆ ในสถาบันได้ศึกษาทฤษฎีใหม่ในแง่มุมของแต่ละสาขาวิชา มาตั้งแต่เดือนธันวาคม 2540 เป็นโครงการผสมผสานระหว่างการศึกษาวิเคราะห์ ทฤษฎี และการศึกษาเชิงประจักษ์

เนื้อหาของเอกสารประกอบด้วย สรุปแนวคิดเกี่ยวกับเกษตรกรรม “ทฤษฎีใหม่” และพระราชดำริเรื่องแหล่งน้ำและเรื่องทฤษฎีใหม่ โดย ขพนน นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี ผลการศึกษาทฤษฎีใหม่ในแง่มุมของการบริหารการพัฒนา เรื่องที่ 1 *จุดฝนไหลดินที่แห้งผาก กระบวนทัศน์และการจัดการการพัฒนาตามแนวทฤษฎีใหม่* โดย รศ.ดร.ชาติชาย ณ เชียงใหม่ ซึ่งพิจารณา “ทฤษฎีใหม่” ใน 3 ประเด็น คือ ระบบคุณค่า ค่านิยม แนวคิดหรือกระบวนทัศน์ที่มีต่อชีวิตและโลก และต่อการพัฒนาและการจัดการการพัฒนาที่ยั่งยืน ยุทธศาสตร์การจัดการการพัฒนาในระดับชุมชน และการนำหลักการจัดการการพัฒนาตามทฤษฎีใหม่ไปใช้ในการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการเผชิญวิกฤตเศรษฐกิจ เรื่องที่ 2 *ทฤษฎีใหม่ในมุมมองพัฒนาการ*

เศรษฐกิจ โดย ผศ.ดร.วิศาล บุญพวง ผศ.อนุชา จันทกานนท์ อ.ดร.เนตา จันทศรีสม และ อ.ดร.ชนิกา เจริญวงษ์ คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ เป็นการศึกษาแง่มุมความคิดเศรษฐศาสตร์ในทฤษฎีใหม่ วิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการลงทุนสร้างแหล่งน้ำส่วนกลางสำหรับชุมชนตามทฤษฎีใหม่ วิเคราะห์ผลตอบแทนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการและสำรวจการประยุกต์และขยายผลการดำเนินงานตามแนวทฤษฎีใหม่ เรื่องที่ 3 *แนวคิดทฤษฎีใหม่ การประยุกต์ทฤษฎีการเงินยุคใหม่ในสังคมเกษตรกรรม* โดย อ.ดร.ประติษฐ์ วิธิศุภกร อ.สมจินต์ ตรีไพศาล อ.สังจจะ สุขสงค์ และนายสมชาย จันทน์ตรี คณะบริหารธุรกิจ เป็นการศึกษาเพื่อให้เห็นความเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีใหม่กับทฤษฎีทางการเงินสมัยใหม่ในสังคมเกษตรกรรม วิเคราะห์เพื่อหาข้อเสนอนะให้ทฤษฎีใหม่มีคุณค่าและใช้ได้กว้างขวางมากขึ้น เรื่องที่ 4 *การประกันภัยพืชผลทางการเกษตรของประเทศไทย* โดย รศ.ดร.เอนก หิรัญรักษ์ รศ.ดร.อุปถัมภ์ สายแสงจันทร์ อ.วีณา ฉายศิลป์รุ่งเรือง และ อ.ปิยวดี โชวิฑูรกิจ คณะสถิติประยุกต์ เรื่องที่ 5 *ระบบการจัดเก็บและการรายงานข้อมูลการเกษตร* โดย รศ.ดร.สมบุญเนี้ยว สัตยารักษ์วิทย์ ผศ.ดร.พาณิชชานต์ ศิริพานิช และ ผศ.ดร.เดือนเพ็ญ ชีรวรรณวิวัฒน์ คณะสถิติประยุกต์ เป็น การศึกษาสถิติข้อมูลด้านการเกษตรเพื่อประโยชน์

*ผู้อำนวยการสำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ต่อการตัดสินใจของเกษตรกร เรื่องที่ 6 **ทฤษฎีใหม่ บทวิเคราะห์ในแง่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์** โดย อ.ดร.มณีวรรณ อัครอุทัย โครงการบัณฑิตศึกษากองทุนพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นการวิเคราะห์ที่เทียบเคียงแนวทางการพัฒนาคนระหว่างแนวคิดทฤษฎีใหม่กับแนวคิดทฤษฎีตะวันตก เรื่องที่ 7 **ทฤษฎีใหม่ บทวิเคราะห์ในแง่การพัฒนาสังคม** โดย พศ.ดร.แดงอ่อน มั่นใจตน อ.สุภา กวีดิบุต และนางสาว ยววรรณ พฤกษ์ชาติศิริ คณะพัฒนาสังคม เพื่อศึกษาสาระของทฤษฎีใหม่กับการพัฒนาสังคม และศึกษาผลทางสังคมจากการเข้าร่วมโครงการทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรตำบลเขาหินพัฒนา อ.เฉลิมพระเกียรติ จ.สระบุรี เรื่องที่ 8 **การวิจัยประเมินผลโครงการเกษตรน้ำฝน ทฤษฎีใหม่ อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์** โดย พล.ต.วีรยุทธ สงสายน นายจุมพล ไชยวงศ์ พ.อ.นครา สุขประเสริฐ นายนฤเบท จารุจันทร์ และ พ.ท.สุบรรณ ดวงดี คณะรัฐประศาสนศาสตร์ เพื่อศึกษาลักษณะสำคัญของการจัดการบริหารโครงการตามทฤษฎีใหม่ และประสิทธิผลที่ก่อให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

เอกสารประกอบการสัมมนานี้มีอีกเล่มที่เป็น "สรุปสำหรับผู้บริหาร" โดยรวบรวมเฉพาะสาระสำคัญของผลการศึกษาเท่านั้น

ชัยอนันต์ สมุทวณิช. **ทฤษฎีใหม่: มิติที่ยิ่งใหญ่ทาง**

ความคิด. กรุงเทพฯ: สถาบันนโยบายศึกษา, 2541. 32 หน้า

เอกสารจากปาฐกถาของผู้แต่งในฐานะผู้แทนของราชบัณฑิตยสถานในการสัมมนาโครงการประชุมน้ำฝนที่แผ่นดิน ครั้งที่ 1 เรื่อง 'ปรัชญาการพัฒนา: ทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ' 6 พฤศจิกายน 2541 เป็นการวิเคราะห์แนวพระราชดำริ 'ทฤษฎีใหม่' หลายมิติ โดยเฉพาะมิติด้านจริยธรรม วิเคราะห์พระราชดำริที่มีความยิ่งใหญ่ทางความคิด 9 ประการ คือ เป็นแนวความคิดที่พ้นความคิดแบบตะวันตกที่มีลักษณะเป็นเอกนิยม แต่เป็นพหุนิยม เป็นแนวความคิดที่ก้าวพ้นความคิดแบบวิภาษวิธี (Dialectical)

แต่เป็นตรรกของการพึ่งพิงกัน (interdependence) เป็นแนวคิดที่ปฏิบัติได้ทำให้เห็นจริงได้ กระบวนการทั้ง 3 ขั้นตอน เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกันทั้งหมด และมีการสลับประสานกิจกรรมของความร่วมมือเป็นทฤษฎีที่ไม่ซับซ้อน เข้าใจง่าย เป็นทฤษฎีจากประสบการณ์และสภาพแวดล้อมของไทย โดยเน้นความสำคัญของน้ำเป็นพิเศษ เป็นทฤษฎีที่ทันสมัยในระยะเวลาที่กำหนดนโยบายและแผนการพัฒนาประเทศ เป็นแนวคิดที่แฝงปรัชญาการดำรงชีพและดำรงชาติ และเป็นทฤษฎีแบบองค์รวม มีหลายมิติ ส่งเสริมจริยธรรมแห่งความพอเพียง เป็นแนวคิดที่มีพลังในการกระตุ้นผู้ยากไร้ให้มีพลัง เข้าใจความเป็นจริง และเป็นแนวคิดที่ปลอดจากการเมืองผลประโยชน์และอุดมการณ์ สรุปลักษณะทั้งหมดได้ดังนี้: หลากหลาย (multiple, diverse), ร่วมกัน (co-existing), คิด - ทำ (thinking - doing), เรียบง่าย (simple), ผสานทุกส่วน (integrating), ควรแก่สถานการณ์ (timely), องค์รวมรอบด้าน (holistic), บันดาลใจ (inspiring) และไม่ใฝ่อุดมการณ์เป็นการสากล (universal)

เอกสารขนาดสั้นกะทัดรัดเล่มนี้ได้วิเคราะห์แนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่หลากหลายมิติทางความคิดไว้อย่างน่าสนใจยิ่ง

อำพล เสนาณรงค์. **ประมวลพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเกี่ยวกับ 'ทฤษฎีใหม่'** 2541 19 หน้า

เอกสารรวบรวมพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่ โดย ฯพณฯ นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี เมื่อ 5 ธันวาคม 2541 โดยตัดตอนพระราชดำรัส เฉพาะเรื่องทฤษฎีใหม่จากพระราชดำรัส พระราชทานแก่คณะบุคคลต่าง ๆ ที่เข้าเฝ้าฯ ถวายชัยมงคลเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต วันอาทิตย์ที่ 4 ธันวาคม 2537, วันจันทร์ที่ 4 ธันวาคม 2538, วันพฤหัสบดีที่ 4

ธันวาคม 2540 และวันศุกร์ที่ 4 ธันวาคม 2541 เอกสารประกอบพระราชดำรัส เมื่อวันอาทิตย์ที่ 4 ธันวาคม 2537 และพระราชดำรัสพระราชทานแก่ผู้เฝ้าฯ รับเสด็จฯ ที่สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ราชชนนี ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทราย อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2541

ในปัจจุบัน หลักการ ทฤษฎีใหม่ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้มีการนำไปปฏิบัติ ศึกษา วิเคราะห์ และขยายผลอย่างกว้างขวาง การรวบรวมแนวพระราชดำริ เรื่อง ทฤษฎีใหม่ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจากเอกสารนี้ทำให้ผู้อ่านได้เข้าใจที่มา และหลักการของทฤษฎีใหม่ได้อย่างแท้จริง

สำนักงาน ก.พ. สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ. **แผนแม่บทการปฏิรูประบบราชการ (พ.ศ. 2540-2544)**. กรุงเทพฯ, 2540. 51 หน้า

สำนักงาน ก.พ. สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ. **การปฏิรูประบบราชการ: ยุทธศาสตร์สำคัญของการเปลี่ยนแปลง**. กรุงเทพฯ, 2541. 144 หน้า

ในการพัฒนาประเทศ ระบบราชการถือเป็นกลไกที่สำคัญในการดำเนินการ การปรับเปลี่ยนระบบราชการให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ให้เหมาะสมกับเวลาและสถานการณ์เป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่ง สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการได้จัดทำเอกสารเกี่ยวกับการปฏิรูประบบราชการไทยขึ้น เพื่อกำหนดทิศทางและประชาสัมพันธ์นโยบายของรัฐบาล

แผนแม่บทการปฏิรูประบบราชการ (พ.ศ. 2540-2544) เรียบเรียงโดย วรเดช จันทรรต, ศุภชัย ยาวะประภาษ, ชาญชัย แสงวงศ์, สุภรชต์ โชติคุณาน และวนิดา นวลบุญเรือง กล่าวถึง สภาพปัญหาหลักปรัชญาของการบริหารภาครัฐ: หลักการพื้นฐานและเป้าหมาย แผนแม่บทการปฏิรูประบบราชการ: หลักการและวิธีการ หลักการที่ 1 เป็นการปรับบทบาทภารกิจ และขนาดของหน่วยงานของรัฐ มี 12 วิธีการ

แต่ละวิธีการมีการกำหนดเป้าหมาย และระยะเวลาดำเนินการ หลักการที่ 2 เป็นการปรับปรุงระบบการทำงานของหน่วยงานของรัฐ มี 10 วิธีการ แต่ละวิธีการ มีการกำหนดเป้าหมายและระยะเวลาดำเนินการเช่นเดียวกัน ด้านหลังมีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการปฏิรูประบบราชการ พ.ศ. 2541 และคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ

การปฏิรูประบบราชการ: ยุทธศาสตร์สำคัญของการเปลี่ยนแปลงรวมบทความสำคัญ ๆ ด้านการปฏิรูประบบราชการ ได้แก่ นโยบายการปฏิรูประบบราชการ โดย อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ, ปฏิรูประบบราชการเพื่อความอยู่รอดของไทย โดย ทิพาวัต เมฆสวรรค์, Transforming Bureaucracies for the 21st Century: the New Democratic Governance Program โดย Bidhya Bowornwathana, บทบาทของรัฐในอนาคต โดย วราภรณ์ รุจิวิวัฒน์กุล, การปฏิรูประบบราชการ: เสี่ยงสะท้อนจากประชาชน โดย อรพินท์ สทโชคชัย, การปฏิรูประบบราชการในประเด็นนิวซีแลนด์ โดย ศ.ดร.ปรัชญา เวสารัชช, ปฏิรูปความคิดเพื่อการปฏิรูป: คิดใหม่มุมมองใหม่ โดย เฉลิมศรีผดุง และผลงานที่สำคัญของคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ (ธันวาคม 2540 - กันยายน 2541)

หนังสือทั้ง 2 เล่มนี้ นับเป็นเอกสารที่มีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษาค้นคว้า เรื่อง การปฏิรูประบบราชการของไทย

Bernardin, H. John and Russell, Joyce E. A. **Human resource management: and experimental approach** 2nd ed. Singapore: Irwin/McGraw-Hill, 1998, 692 p. (Management Organization Series)

หนังสือเล่มนี้ต่างจากตำราการบริหารทรัพยากรมนุษย์เล่มอื่น ที่มีทั้งหลักทฤษฎี และภาคปฏิบัติด้านการบริหารงานบุคคล ที่เน้นให้นักศึกษาโดยเฉพาะ นักศึกษาด้านบริหารธุรกิจศึกษาปัญหาเฉพาะเรื่อง

เป็นการเตรียมนักศึกษาให้ “เรียนจากภาคปฏิบัติ (learn by doing)” และเป็นตำราด้านการบริหารงานบุคคลที่ใช้วิธีการทางวิจัย เพื่อสร้างความสามารถและกระบวนการให้นักศึกษาสามารถประเมินความก้าวหน้าที่ได้พัฒนาขึ้นตลอดหลักสูตร

แบบฝึกหัดภาคปฏิบัติเน้นการศึกษาเพื่อสร้างความสามารถด้านการบริหารงานบุคคลให้กว้างขวางขึ้น โดยผ่านการศึกษาแบบปฏิสัมพันธ์ในห้องเรียนและโครงการต่าง ๆ เพื่อให้นักศึกษาประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน เนื่องจากอนาคตของบัณฑิตสาขาบริหารธุรกิจคือผู้จัดการ ดังนั้น จึงได้รวมประเด็นสำคัญสำหรับผู้จัดการ 2 เรื่องไว้ด้วย คือ performance management และการจัดการแรงงานต่างประเภท เพื่อให้โอกาสทำงานอย่างเท่าเทียมกัน วัตถุประสงค์ของหนังสือเล่มนี้ต้องการเน้นทั้งสองหัวข้อทั้งด้านความรู้และประสบการณ์โดยตรง นอกจากนี้หนังสือเล่มนี้ยังช่วยให้นักศึกษาสามารถประเมินผลงานของตนและสมาชิกของกลุ่มด้วย ขอบเขตของหนังสือเล่มนี้ยังครอบคลุมประเด็นปัญหาแรงงานในปัจจุบันด้านต่าง ๆ เช่น ปัญหาเชื้อชาติ เพศ ค่าตอบแทนผู้บริหาร สิทธิส่วนบุคคล ค่าตอบแทนที่ยุติธรรม เป็นต้น รวมทั้งครอบคลุมประเด็นปัญหาระดับนานาชาติเกือบทุกบท เพื่อแสดงให้เห็นลักษณะที่คล้ายคลึงและแตกต่างระหว่างแต่ละประเทศ

ผู้แต่งทั้งสองเป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางการบริหารงานบุคคล Dr. Bernardin เป็นอาจารย์ด้านวิจัยที่ College of Business, Florida Atlantic University และ Dr. Russell เป็นอาจารย์ทางการบริหารที่ University of Tennessee และยังมีผู้เชี่ยวชาญสาขาการบริหารงานบุคคลเฉพาะด้านที่ทรงคุณวุฒิทั้งความรู้ ประสบการณ์ ผลงานวิจัย เขียนแต่ละบท

หนังสือเล่มนี้จึงนับเป็นหนังสือที่น่าสนใจทางการบริหารงานบุคคลเล่มหนึ่ง โดยเฉพาะสำหรับนักศึกษาสาขาบริหารธุรกิจ

Delhaise F. Philippe. *Asia in Crisis: the Implosion of the Banking and Finance Systems*. Singapore: John Wiley & Sons (Asia), c1998. 280 p.

วิกฤตการณ์เศรษฐกิจในเอเชียและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งปะทุขึ้นมาเมื่อสองปีที่แล้ว ขณะนี้หลายประเทศที่ประสบปัญหา กำลังหาทางแก้ปัญหาเศรษฐกิจการเงินที่เกิดขึ้น มีสัญญาณบ่งบอกว่าเศรษฐกิจของเกาหลีใต้และไทยเริ่มจะฟื้นตัว หลายคนอาจตั้งคำถามกับตนเองว่า เมื่อประเทศที่ประสบปัญหาเหล่านั้นฟื้นตัวแล้วมีโอกาสที่จะพบวิกฤตการณ์ซ้ำเติมอีกหรือไม่ คงไม่มีใครกล้าตอบคำถามอย่างแน่ชัด แต่หลังจากอ่านหนังสือ *Asia in Crisis: the Implosion of the Banking and Finance Systems* เขียนโดย Philippe F. Delhaise อดีตผู้บริหารธนาคารพาณิชย์ และนักวิเคราะห์ข้อมูลการเงินของธนาคารพาณิชย์แถบเอเชียนานมากกว่า 20 ปี ได้สะท้อนความคิดของชาวเอเชียเป็นอย่างดี

ผู้เขียนต้องการนำเสนอข้อมูลในลักษณะของการพิจารณาปัญหาว่าทำไมจึงเกิดวิกฤตการณ์เศรษฐกิจในเอเชีย จากการประเมินสถานการณ์จึงรู้ว่าสิ่งที่เกิดขึ้นไม่ใช่วิกฤตการณ์แต่เป็นความตื่นกลัว ถ้าถือว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นวิกฤตการณ์ก็เป็นเพียงวิกฤตการณ์ระดับหนึ่งที่สามารถหยุดและตอบโต้ได้

หนังสือมีเนื้อหารวม 11 บท บทที่ 1 กล่าวถึงความตื่นกลัวที่เกิดขึ้นกับประเทศในทวีปเอเชียเริ่มด้วยการเปิดตลาดเสรี การลงทุนผิด การกู้ยืมเงินตราต่างประเทศ ความเข้มงวดของตลาด สามเหลี่ยมธุรกิจธนาคารและนักการเมือง ขนาดและโครงสร้างของระบบการเงินสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับวิกฤตการณ์เศรษฐกิจ บทที่ 2 อาชญากรรมและการลงโทษ กล่าวถึงอันตรายที่เกิดจากความไม่รับผิดชอบของผู้บริหารเงินทุนของธนาคาร ผู้รับผิดชอบต่อความล้มเหลวของธนาคาร การฟื้นฟู ผู้ชนะและผู้แพ้ การชำระหนี้สิน การควบกิจการ การเป็นธนาคารของรัฐ บทที่ 3 การปฏิรูปธนาคารในเอเชีย กล่าวถึง การ

เปิดเผยข้อมูลการเงินของธนาคาร และการวิเคราะห์ธนาคารพาณิชย์ในเอเชีย บทที่ 4 ถึง บทที่ 8 กล่าวถึง ระบบธนาคารพาณิชย์ วิกฤตการณ์ และอนาคต โดยเริ่มจาก ประเทศไทย เกาหลีใต้ อินโดนีเซีย มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ บทที่ 9 ให้ภาพของประเทศอื่น ๆ ในเอเชียที่ไม่ได้เผชิญกับวิกฤตการณ์โดยตรง เช่น จีน ไต้หวัน สิงคโปร์ ฮองกงและญี่ปุ่น บทที่ 10 กล่าวถึง การเยียวยาปัญหาเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นด้วยการชักนำกองทุนการเงินระหว่างประเทศเข้ามาแก้ไขปัญหา บทที่ 11 ผู้เขียนได้สรุปให้เห็นภาพระบบธนาคารพาณิชย์ วิกฤตการณ์ของการเจริญเติบโต ข้อเสนอแนะ ความสูญเสียที่เกิดขึ้น และบทเรียนที่ได้รับ นอกจากนี้ได้ลำดับเหตุการณ์ของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราและความตื่นกลัวของผู้เล่นหุ้น

จะเห็นได้ว่าวิกฤตการณ์เอเชียไม่ได้เพิ่งเริ่มในปี ค.ศ.1997 แต่เริ่มมาก่อนหน้านี้หลายปี และวิกฤตการณ์ครั้งนี้จะไม่สิ้นสุดภายในปี ค.ศ.1998 แต่จะใช้เวลา 1-5 ปี เพื่อคืนสู่สภาพเดิม และจากการศึกษาข้อมูลการเงินของธนาคารพาณิชย์ในเอเชีย ธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่อยู่ในสภาพล้มละลายเนื่องจากอัตราส่วนเงินทุนแท้จริงต่ำมาก และข้อมูลการเงินที่ธนาคารพาณิชย์เปิดเผยต่อสาธารณชนไม่ใช่ข้อมูลที่แท้จริง ฉะนั้นการแก้วิกฤตเศรษฐกิจครั้งนี้คือการแก้ปัญหาในระบบธนาคารพาณิชย์และการบริหารงานตามครรลองที่ถูกต้องและชอบธรรม

Montes, Manuel F. **The Currency Crisis in Southeast Asia.** Singapore : Institute of Southeast Asian Studies, c 1998. 62 p.
หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงสาเหตุของวิกฤตการณ์

เงินตราที่เกิดขึ้นกับประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งนำไปสู่วิกฤตการณ์เศรษฐกิจในภูมิภาคดังกล่าว ผู้เขียนเป็นสมาชิกอาวุโสของสถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา และเป็นผู้อำนวยการร่วมในโครงการต่าง ๆ ของสถาบัน โดยเฉพาะโครงการ Short-Term Capital Movements and Balance of Payments Crisis เป็นการศึกษาเปรียบเทียบการเคลื่อนย้ายเงินทุนระยะสั้น และวิกฤตการณ์ดุลการชำระเงินระหว่างประเทศแถบลาตินอเมริกาและประเทศแถบเอเชีย ทำให้เข้าใจสาเหตุของวิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้นกับหลาย ๆ ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเฉพาะไทย อินโดนีเซีย รวมทั้งเกาหลีใต้

ส่วนแรกของหนังสือ ผู้เขียนได้เพิ่มข้อมูลล่าสุด (1 มีนาคม 2541) เพื่อให้ผู้อ่านตามสถานการณ์ซึ่งเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาได้ทัน เนื้อหาแบ่งเป็น 6 บท เริ่มจากบทแรกกล่าวถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดวิกฤตการณ์เศรษฐกิจ โดยแยกให้เห็นแต่ละประเด็น บทที่ 2 เน้นวิกฤตการณ์ทางการเงินของไทย บทที่ 3 วิกฤตการณ์ที่รุนแรงยิ่งขึ้นพร้อมทั้งกล่าวถึงลัทธิลอว์สัน (Lawson doctrine) และทฤษฎีอื่น ๆ ที่ได้อธิบายวิกฤตการณ์ทางการเงินที่เคยเกิดขึ้น บทที่ 4 เป็นปัญหาพื้นฐานและความรู้สึกต่อวิกฤตการณ์ บทที่ 5 การแก้ไขปัญหาโดยการแทรกแซง กำหนดนโยบาย และการประสานงาน บทสุดท้าย กล่าวถึงการลุกลามของวิกฤตการณ์ไปสู่ประเทศอื่น ๆ และการปฏิรูประบบธนาคารพาณิชย์

คงต้องยอมรับว่าวิกฤตการณ์เศรษฐกิจและการเงินที่เกิดขึ้นกับประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเฉพาะประเทศไทยและอินโดนีเซียเป็นปัญหาที่รุนแรง และแก้ไขด้วยความยากลำบาก เพราะฉะนั้น การทำความเข้าใจกับต้นเหตุของปัญหา จะทำให้มองเห็นวิธีแก้ไขได้ตรงจุด

